

Christiaan X van Denemarken: Charlottenlund bij Kopenhagen, 26 september 1870 – Amalienborg, 20 april 1947

Christian Carl Frederik Albert Alexander Vilhelm, in het Nederlands ook wel Christiaan genoemd, was van 1912 tot 1947 koning van Denemarken, waartoe tot 1918 ook IJsland behoorde. Van 1918 tot 1944 regeerde hij over een onafhankelijk IJsland in personele unie met Denemarken.

Koning van Denemarken

Periode: 1912 - 1947

Voorganger: Frederik VIII

Opvolger: Frederik IX

Koning van IJsland

Periode: 1918 - 1944

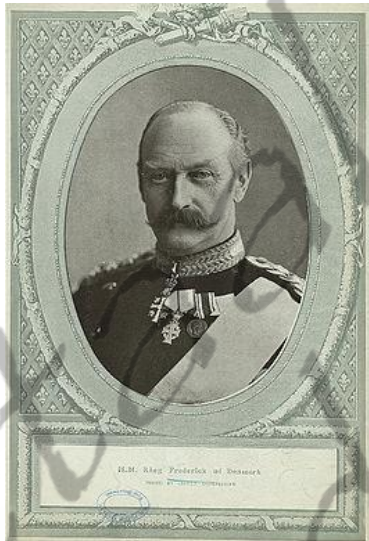
Voorganger: Geen

Opvolger: Geen

Hij was de oudste zoon van koning Frederik VIII en Louise, dochter van Karel XV van Zweden. De Noorse koning Haakon VII was zijn broer.

Geboorteplaats: Paleis Charlottenlund

Frederik VIII van Denemarken en Louise van Zweden

Haakon VII van Noorwegen

Christiaan X was getrouwd met Alexandrine Augusta van Mecklenburg-Schwerin, dochter van groothertog Friedrich Franz III von Mecklenburg.

Alexandrine Augusta van Mecklenburg-Schwerin

Zij was een nicht van prins Hendrik der Nederlanden. Ze hadden twee kinderen:

- Frederik IX (11 maart 1899 – 14 januari 1972) gehuwd met Ingrid van Zweden (1910-2000)
- Knud (27 juli 1900 – 14 juni 1976) gehuwd met Caroline Mathilde van Denemarken (1912-1995)

Het echtpaar kreeg het paleis van Christian VIII in Paleis Amalienborg in Kopenhagen als hun residentie en het Sorgenfri-paleis ten noorden van Kopenhagen als zomerresidentie.

De paleizen (of herenhuizen) van Amalienborg, rondom de binnenplaats (gezien vanaf de Frederikskerk)

Sorgenfri-paleis

Bovendien ontving het echtpaar in 1898 het Marselisborg-paleis in Aarhus als huwelijkscadeau van de bevolking van Denemarken.

Marselisborg-paleis

In 1914 bouwde de koning ook de villa Klitgården in Skagen.

Klitgaarden met de zee als achtergrond

Op 14 mei 1912 stierf koning Frederik VIII op 68-jarige leeftijd nadat hij door kortademigheid was ingestort tijdens een avondwandeling in Hamburg , Duitsland. Hij was teruggekeerd van een herstelverblijf in Nice , Frankrijk, en verbleef anoniem in de stad voordat hij doorging naar Kopenhagen. Christian was in Kopenhagen toen hij hoorde over de dood van zijn vader en volgde op 41-jarige leeftijd de troon op. Hij werd door premier Klaus Berntsen tot koning uitgeroepen vanaf het balkon van het paleis van Christian VII in Amalienborg als koning Christian X.

Klaus Berntsen

Kong Christian X. taler til Folket ved sin Tronbestigelse -1912.

Christiaan X spreekt het volk toe bij zijn troonsbestijging in 1912.

Regeerperiode

Tijdens Christiaans bewind vonden beide wereldoorlogen plaats. In tegenstelling tot bijvoorbeeld Haakon VII van Noorwegen en de Nederlandse koningin Wilhelmina ontvluchtte hij tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn land niet.

Wilhelmina der Nederlanden

Hij bleef in Kopenhagen duidelijk aanwezig als symbool van de Deense zaak. Hij maakte dagelijks te paard een rit door de stad, niet begeleid door lakeien of bewakers.

Christiaan werkte de Duitse bezetters sterk tegen en sympathiseerde met de Joden. Na een brandstichting in een Kopenhaagse synagoge in december 1941 zond hij

bijvoorbeeld een steunbetuiging aan de rabbijn. Adolf Hitler zond Christiaan op diens zeventigste verjaardag een felicitatieboodschap.

Adolf Hitler

De koning antwoordde met het zéér beknopte "hartelijk bedankt", hetgeen Hitler als een belediging zag.

De bezetting van Denemarken maakte communicatie met IJsland onmogelijk. Het IJslandse parlement nam op 10 april 1940 het heft in eigen handen. Een maand later bezetten de Britten IJsland en op 17 juni 1944 stemde het IJslandse volk in een referendum vóór afscheiding van Denemarken.

Het IJslandse parlamentsgebouw

De bejaarde Christiaan viel in oktober 1942 van zijn paard. Dit veroorzaakte chronische gezondheidsproblemen en hij verscheen sindsdien nauwelijks meer in het

openbaar. Op 9 mei 1945 woonde hij, zichtbaar verzwakt en in een rolstoel, de heropening van de Deense Rijksdag bij.

Bij zijn dood in Paleis Amalienborg , Kopenhagen, in 1947, werd Christian X samen met andere leden van de Deense koninklijke familie begraven in de Roskilde-kathedraal nabij Kopenhagen.

Roskilde-kathedraal: Uitzicht vanuit het noordwesten

Een stoffen armband van het type dat leden van de Deense verzetsbeweging droegen, werd onder een castrum doloris op zijn kist gelegd.

Tombes van Christiaan X was getrouwd met Alexandrine Augusta van Mecklenburg-Schwerin

Mythe

Bekend is de mythe dat Christiaan, toen de Deense Joden werden verplicht een gele armband met Jodenster te dragen, zelf ook een dergelijke armband ging dragen. In navolging hiervan zouden de Denen toen ook allemaal zo'n armband hebben omgedaan, zodat de Joden niet meer opvielen. Dit verhaal strookt niet met de werkelijkheid. De Denen droegen nooit een Jodenster en de Duitse bezetter heeft de Joden in Denemarken zelfs nooit verplicht er een te dragen. Wel schijnt de koning het idee dat alle Denen sterren zouden moeten dragen, mocht de bezetter de Jodenster invoeren in Denemarken, aan zijn bewindslieden gesuggereerd te hebben. Op 10 januari 1942 verscheen een cartoon van de Noor Ragnvald Blix waarin de koning zijn idee meegaf aan premier Thorvald Stauning.

Thorvald Stauning

Waarschijnlijk werd het zo opgepikt door Deense Amerikanen, die het idee als werkelijkheid voorstelden en zo de mythe verspreidden.

A large, stylized handwritten signature in black ink. The signature is written in a cursive, flowing style and is underlined with two horizontal lines. The signature appears to be 'Christian X'.

Handtekening van Christiaan X

Koninklijk monogram van koning Christiaan X van Denemarken

Metaaldetectie
Vlaanderen